

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
UNIVERSITA DEGLI STUDI DI SALERNO
DIPARTIMENTO DI STUDI UMANISTICI

Актуальні проблеми романо-германської філології

Матеріали

IV Міжнародної наукової конференції

11–12 травня 2023 року

м. Київ – 2023

*Рекомендовано до друку
Вченою радою Факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 11 від 30 травня 2023 р.)*

Редколегія

Зернецька А.А. – декан Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філологічних наук, професор; *Буніятова І.Р.* – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри лінгвістики та перекладу Київського університету імені Бориса Грінченка; *Матвєєва С.А.* – заступник декана Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доктор філологічних наук, професор; *Калитюк Л.П.* – доцент кафедри англійської філології Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат філологічних наук, доцент; *Страшко І.В.* – завідувач кафедри романо-германської філології Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат філософських наук, доцент; *Третяк Л.І.* – завідувач кафедри англійської філології Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, доцент; *Бегека Д.А.* – доцент кафедри англійської філології Факультету іноземної філології Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, кандидат педагогічних наук, доцент; *Підпригора Ю.Г.* – завідувач кафедри романської філології та порівняльно-типологічного мовознавства факультету романо-германської філології Київського університету імені Бориса Грінченка.

Рецензенти:

Жаботинська С.А., доктор філологічних наук, професор, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького;

Жихарєва О.О., доктор філологічних наук, доцент, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури.

Актуальні проблеми романо-германської філології: матер. IV Міжнар. наук. конф. / М-во освіти і науки України; Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Київський ун-т імені Бориса Грінченка, Universita Degli Studi Di Salerno: редколег.: Зернецька А.А., Матвєєва С.А., Страшко І.В., Третяк Л.І., Калитюк Л.П. [та ін.]. – К.: Укр. держ. ун-т імені Михайла Драгоманова, Київський ун-т імені Бориса Грінченка, 2023. – 155 с. (Укр., англ., нім., франц. мовами).

<i>Мороз Т.Є.</i>	англійській мові	
<i>Василенко О. М., Ткаченко А. В. Карплюк Т. П.</i>	Авторська модальність в сучасній лінгвістиці	94
<i>Павелко М.С.</i>	Функціонування метафори у французьких науково-популярних текстах: прагматичний аспект	97
<i>Серветник Б. І.</i>	Адресант-ідентифікуючі категорії часу і простору у мовленні Річарда Куклінскі	100
<i>Серветник Б. І.</i>	Статусно-рольові відносини між комунікантами в умовах судово-психіатричної експертизи (на прикладі мовлення Парка Еліота Дітца)	104

ПРИКЛАДНА І СТРУКТУРНА ЛІНГВІСТИКА

<i>Tamrazyan, H.</i>	Standardization and harmonization of the terminology for digital epigraphic database	109
<i>Hambardzumyan, H., Awdinyan S.</i>	Involving Students in Corpus Creation for Language Learning and Translation Studies: A Case Study of Brusov State University	112
<i>Воскобойник В. І. Сосої Г. Леміш Н. Є.</i>	Способи перекладу українською мовою англійських афіксальних неологізмів сфери економіки	113
<i>Леміш Н. Є.</i>	Обсяг значення поняття ‘еквівалентність’	116
<i>LiuXuena</i>	Different Forms of Cyber neologisms in the English Language	118
<i>Онищук М.І.</i>	Переклад тактичної медицини як особливий тип спеціалізованого дискурсу	121
<i>Плюта Н. Л.</i>	The estimation of the corpus size in the corpus-based analysis of the white house press secretary discourse	123
<i>Sivaieva, O.</i>	Lexico-Semantic Field of Health: Students’ Point of View	126
<i>Страшко І. В.</i>	Анотування мовленнєвих збоїв у мультимедійному корпусі "Війна у кожного своя"	129

ТЕОРЕТИЧНІ І МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

<i>Афанасьєв Д. О.</i>	Соціокультурний фактор у вивченні і використанні граматики англійської мови	131
<i>Kachur, I.</i>	The Role of Media Linguistics in Language Learning	134
<i>Курнилович М. О.</i>	Малювання як важливий засіб навчання іноземних мов	136
<i>Панов С. Ф., Запара В. М.</i>	Українська байка в англійському перекладі як предмет вивчення та засіб навчання	139

С. Ф. Панов, В. М. Запара

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

(Київ, Україна)

УКРАЇНСЬКА БАЙКА В АНГЛІЙСЬКОМУ ПЕРЕКЛАДІ ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ ТА ЗАСІБ НАВЧАННЯ

Байка як епічний літературний жанр нерідко зараховується до «вічних», традиційних жанрів літератури, як зазначив Б. Деркач, адже вона «своїм корінням сягає глибинних фольклорних джерел» (Деркач, 1966). Б. Деркач робить акцент на тому, що «у перші десятиліття ХІХ ст. байка міцно завойовує провідні позиції в національному художньому мистецтві, стає одним із домінуючих і найпродуктивніших жанрів у поезиці просвітительського реалізму» (Деркач, 1988).

Починаючи з ХІХ ст., українська байка бурхливо розвивається та з'являється ціла плеяда видатних байкарів, творчість яких стала окрасою нашої літератури. Це, перш за все, Павло Білецький-Носенко, Євстафій Рудиковський, Петро Гулак-Артемівський, Олекса Стороженко, Левко Боровиковський, Осип Бодянский, Євген Гребінка, Петро Огієвський-Охотський, Пантелеймон Куліш, Петро Писаревський, Володимир Александров, Леонід Глібов, Родіон Вітавський, Степан Руданський, Юрій Федькович, Михайло Старицький, Олена Пчілка, Іван Франко, Віталій Боровик, Микола Кузьменко, Борис Грінченко, Володимир Самійленко та багато інших (Українська байка, 2013).

Двадцяте століття не було винятком у подальшому розвитку байкарського мистецтва. Вагомий внесок зробили Сергій Пилипенко, Василь Блакитний, Володимир Ярошенко, Валер'ян Поліщук, Микита Годованець, Павло Глазовий, Петро Ребро, Іван Сварник, Василь Симоненко, Кость Дяченко, Анатолій Гарматюк, Євген Васильченко, Ігор Січовик, Євген Дудар та ін. Серед поетів-байкарів почесне місце належить і Полікарпу Шабатину (Українська байка, 1983).

Байка в українській літературі пройшла помітні етапи свого розвитку, зародившись як жанр у народній творчості. Українські байкарі користувалися народними джерелами, поєднуючи їх із здобутками світової літератури. Адже байка, як жанр, нараховує кілька тисячоліть свого розвитку. Ще за шість століть до нашої ери здобув визнання збірник байок, авторство якого приписується напівлегендарному давньогрецькому байкареві Езопу. Пізніше наслідування та переспіви байок Езопа увійшли у різні літератури світу. Так встановилася міжнародна байкарська традиція.

Відповідаючи на запитання Олекесандра Ірванця «Як змінилась українська література і сатира за часи вашої діяльності в літературі?» патріарх української літератури Олег Черногуз відповів наступне: «Ми втратили в ній класицизм. Ми втратили скромність і всепланетне оголилися, гублячи своє обличчя. Починаючи з еротичних досліджень українського сексу і до обценної лексики для зв'язку між словами. Це не українська література. Українцям за ментальністю це не властиво. Російське матюччя нам принесли москалі на плечах своїх гарнізонів у часи «скаженого Петра». До цього (читай подорожні нотатки Павла Алеппського, де він описує Україну, як другу Елладу в Європі) наші лайки носили позитивний чи швидше іронічний характер. «Якщо втопишся, то додому не приходи», «Щоб об тебе комар носа обламав».

Потім О. Черногуз дає таку промову: «Тепер письменника, як і його книжки, «розстрілює» разом із «прогресом цивілізації» світова мережа інтернет. Книжка не викликає поваги, як і письменник. Навушники заміняють інтелект та енциклопедичність! Нема таких письменників-гумористів і сатириків як Юрій Вухналь, Василь Чечвянський, Остап Вишня, Павло Глазовий та десятки, десятки інших. Глібови сьогодні перевелися. Їх замінив антиукраїнський і аморальний «95-ий квартал», де висміюється все українське, починаючи від мови самого українця (особливо західного), і закінчуючи історією нашого народу. На сцену вийшли сердючки. Гібрид, який не належить ні українській культурі й духовності, ні московській. Щось недорозвинене. Я вже мовчу про білих чи й сірих «кроликів» (Ірванець, 2021).

У 1975 р. була надрукована збірка Полікарпа Шабатина «Байки та жарти» (Полікарп Шабатин, 1975). Збірка невелика за розміром, але вагома в художньому та ідейному відношенні. Сатирик з пристрасністю викриває гострими засобами жанру і безгосподарність, і відхилення від норм моралі, і байдужість, і споживацьке ставлення до життя, і ще безліч різних негараздів та негативних явищ. Стріли байкарської сатири влучають у ціль, про що свідчить твір «Погодження» (Полікарп Шабатин, 1975). Внаслідок тривалого процесу погодження, як прикрашати фасад будинку до свята, справу не доводять до кінця. Мораль байки така:

Як тут спокійним бути?

How to be calm here?

В нас на погодження та тяганину

It sometimes takes us months

Буває місяці ідуть.

for approval and red tape. And

А на роботу – лічені години.

only a few hours left for work.

У 1989 р. у видавництві «Дніпро» побачила світ збірка байок «Байкарня» (Шабатин, 1989). Відкривається збірка звертанням «До читача». В ньому автор повідомляє, що читачам своїм він дарує байки, зібрані у розділи – сувої. Автор хотів би, щоб вони були справжнім корисним подарунком, таким, як колись було полотно, котре мати ткала і дарувала донці на весілля, щоб вона з нього зшила щось і завжди шанувала свою матір.

Список використаних джерел:

1. Деркач, Б. (1966). *Українська дождовтнева байка. Антологія* (с. 344). Київ: Радянський письменник.
2. Деркач, Б. (1988). *П.П. Білецький-Носенко: Життя і творчість* (с. 229). Київ: Наукова думка.
3. Ірванець, О. (2021). Сатирик завжди в опозиції: розмова з Олегом Черногузом. Retrieved from <https://chytomo.com/satyryk-zavzhdy-v-opozytsii-rozmova-z-olehom-chornohuzom/>.
4. Українська байка. (1983). Упоряд. та передм. Б.А.Деркача, В.Т.Косяченка (с. 463). Київ: Дніпро.
5. Українська байка. (2013). *Харків: ФОЛІО*, 1-254.
6. Шабатин, П. Ю. (1975). *Байки та жарти* (с. 67). Київ: Рад. письменник.
7. Шабатин, П. Ю. (1989). *Байкарня: Гумор і сатира* (с. 142). Київ: Дніпро.